جام جم

یکشنبه ۲۲ خرداد ۱۴۰۱ | ۱۲ ذی‌القعده ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۲۳۴ | استان تهران و البرز ۳۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان | Sunday - Jun 12th, 2022 |

■ شاپا: ISSN1735-3637
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجدالغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■

حدیث

امام صادق (ع)

برکندن کوه‌ها، آسان‌تر از برکندن دل‌ها از جای خویش است.

تحف‌العقول

واحه

رحم در عالم اگر هست اجل دارد و بس
کاین همه طایر روح از قفس آزاد کند

کلیم کاشانی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۰۴	غروب آفتاب: ۲۰:۲۱
اذان مغرب: ۲۰:۴۲	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۱
اذان صبح (فردا): ۰۴:۰۲	طلوع خورشید (فردا): ۰۵:۴۸

حکمت

نهج‌البلاغه حکمت ۲۲۰

■ با قناعت می‌توان پادشاهی کرد و با نیک خویی، به نعمت و ناز به سر برد.

امروز در تاریخ

■ روز جهانی منع کار کودکان
■ زادروز حسین سرشار، بازیگر، دوبلور و موسیقیدان / ۱۳۱۳
■ زادروز اصغر بیچاره، عکاس، بازیگر و کارگردان / ۱۳۰۶
■ سالمرگ حمید سبزواری، شاعر و ترانه‌سرا / ۱۳۹۵
■ بوریس یلتسین، به عنوان نخستین رئیس جمهور روسیه انتخاب شد. / ۱۳۷۱

سردرگمی ترامپ‌ها

دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا پس از این که دخترش ایوانکا از ادعاهای بی‌اساس او مبنی بر تقلب گسترده در انتخابات ریاست‌جمهوری فاصله گرفت، به او پاسخ داد. حالا کلیپ تازه‌ای از دختر ترامپ پخش شده که ادعاهای پدرش را رد می‌کند. او می‌گوید وقتی وزیر دادگستری وقت گفت پدرش در انتخابات شکست خورده است، هیچ شکی برای او ایجاد نشد.

کشف بزرگ‌ترین دایناسور

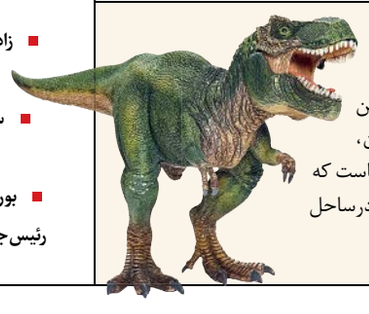

دانشمندان می‌گویند موفق به کشف بقایایی از یک دایناسور شده‌اند که ممکن است بزرگ‌ترین دایناسوری باشد که تاکنون شناسایی شده است. به گفته آنان، استخوان‌های پیدا شده متعلق به یک دایناسور ماقبل تاریخ شکارچی دوپاست که صورت تمساح مانند داشته است. این بقایا شامل مهره‌های لگن و دم است که در ساحل جنوب غربی جزیره وایت کشف شده است.

مکث

مناجات‌الغافلین

البته منظور از غافل، نگارنده است؛ وگرنه ما در این حوالی غافل نداریم.

میم- پسرابراهیم

پروردگارا!
به من یک «کَن» عطا کن
که با پُرزهای فرش قرمزش تار بِتَنم
و از تارهای آن لباس ببافم
و لختی‌ام را بپوشانم.
بارالها!
یک ضرب‌المثل فرانسوی می‌گوید:
«هیچی مرغوب‌تر از تار عنکبوت نیس!»
پس همین را عطا کن،
عنکبوت را می‌گویم
تو به من یک عنکبوت «خررنگ‌کن» عطا کن،
من خودم ساق پایش را تَتو می‌کنم،
و هر روز یک استکان رنگ به‌اش می‌دهم بخورد،
تا برایم تارهایی بِتَند به رنگ‌های بنفش، سیاه و بادمجانی.
بارالها!
به نظرت من خیلی تو دل برو نشده‌ام؟
معبودا!
بدجوری می‌خوامت.
#بادمجانی
#تتو
#تو-دل-برو

خبر روز

نقره‌داغی گردشگران درونیز

چهار گردشگر آلمانی که در یک مکان تاریخی سفره پهن کرده بودند به پرداخت ۴۲۰۰ یوروی ناقابل محکوم شده‌اند. این گروه از مسافران در میان کوچکی در ونیز صندلی‌هایشان را چیدند و سفره‌شان را روی یک سازه سنگی پهن کردند فارغ از اینکه بدانند آنجا یک بنای تاریخی مربوط به قرن هجدهم است.
پلیس گفته آنها ممکن است فکر کرده باشند این رفتار عادی است، اما واقعیت این است که آنجا یک سرپوش چاه ۳۰۰ ساله بوده استو مردم رفتار آنها را گزارش کرده‌اند و پلیس هم به سرعت وارد عمل شده و گردشگران سرخوش آلمانی را در سفرشان به ونیز نقره‌داغ کرده است.

عکس روز

عشایر کرمانج از گذشته های دور در مناطق شمالی خراسان بزرگ مشغول دامپروری بوده اند. این تصویر پر از حس و حال از قاب دوربین عطا رنجبر از زندگی آنها ثبت شده است

حاشیه خبر

چرا موضوع ساماندهی کودکان کار در ایران به سرانجام نمی‌رسد؟

کودکی به شرط کار

«کودک کار» ترکیب ترسناکی است اما این ترکیب ترسناک، حالا حجم قابل‌توجهی از زیست روزانه کودکان را تشکیل می‌دهد. امروز در تقویم جهانی به نام روز مبارزه با کار کودکان تعیین شده و اولین بهانه این نامگذاری توجه ویژه به این موضوع است اما مواجهه ما با کار کودکان همواره جای تامل داشته است. تا مدت‌ها فراگیری آن را رد و از آن با عنوان «پدیده» یاد می‌کردیم. به این معنا که باور نداشته‌ایم چنین مساله‌ای در جامعه ایرانی وجود داشته باشد. پس از سال‌ها که این نکته بدیهی را پذیرفتیم دوباره در ارائه راهکار برای حل آن مستاصل بودیم و همواره برنامه‌های ارائه شده سعی در پاک کردن صورت مساله داشته است. نه که این مواجهه در گذشته بوده باشد بلکه هنوز هم این دیدگاه میان مسوولان و نهادهای مربوط به این حوزه ادامه دارد. حتی راهکارهای اجرایی برای حل این مساله هم به شکل عجیبی برای اجرایی نشدن بوده است؛ به عنوان مثال یادمان نرفته که پنج‌شش سال پیش طرحی با نام ساماندهی کودکان کار مطرح شد و همان روز اول اجرا آن‌قدر حاشیه‌ساز بود که به‌سرعت متوقف گردید.
در آن طرح، ۱۱ نهاد مجری قانون بودند. همان ابتدای کار وقتی پلیس اقدام به جمع‌آوری این کودکان کرد، سازمان بهزیستی و شهرداری تهران مخالفت کردند و این اقدام را بدون هماهنگی دانستند و پس از آن هم مشخص شد اساسا هیچ‌گونه هماهنگی بین این نهادها وجود نداشته است. حتی آمارهای موجود در ارتباط با آنها هم دچار تناقضات بسیاری است و چندان نمی‌توان به آن استناد کرد. همین دیروز مسوولان سازمان بهزیستی در نشستی خبری عنوان کرده‌اند ۸۰ درصد کودکان کار در ایران از اتباع خارجی هستند، در حالی که رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران به جام‌جم می‌گوید: «هنوز آمار دقیقی از کودکان کار در ایران وجود ندارد.» تناقضات عجیب‌تر هم در این میان به چشم می‌خورد، به عنوان مثال نهادی به نام شهرداری تهران یکی از متولیان ساماندهی این کودکان است که خود شهرداری با پیمانکاران قرارداد می‌بندد. پیمانکار، چه نیروی کاری ارزان‌تر از کودکان می‌تواند داشته باشد که چون کودک هستند نمی‌توانند حق خود را مطالبه و حتی از خود دفاع کنند. همین است که برخی پیمانکاران شهرداری‌ها به صورت گسترده از این کودکان استفاده می‌کنند. همواره در این سال‌ها سعی شده صورت مساله موضوع کودکان کار در ایران محو شود. برای کودکان اما آنچه محو می‌شود شادمانی کودکانه‌ای است که قرار بوده صدایشان در کوچه‌ها شنیده شود.

درنگ

این فیلم روزی ما شد

محمود بابایی
تهیه‌کننده فیلم امام‌رضایی «بدون قرار قبلی»

ما از مدت‌ها قبل برای اکران فیلم «بدون قرار قبلی» در دهه کرامت برنامه‌ریزی کرده‌بودیم و نمایش فیلم ما ربطی به ماجرای اخیر جشنواره کن و توهین به ساحت مقدس امام‌رضا(ع) ندارد. چون از برخی رسانه‌های غیررسمی و مخصوصا رسانه‌های خارج‌نشین می‌شنوم اکران بدون قرار قبلی، واکنشی نسبت به اتفاق اخیر است. درحالی‌که ما از خیلی قبل‌تر برنامه‌ریزی اکران این فیلم را داشتیم و چه آن ماجرا در کن می‌افتاد یا نه، ما دوست داشتیم این فیلم را همزمان با دهه کرامت و ولادت حضرت امام‌رضا(ع) اکران کنیم. از قضا خیلی هم دوست داشتیم افتتاحیه فیلم را در مشهد مقدس برگزار کنیم که روز جمعه انجام شد. باوجود تصورات بیرونی که ما اکران این فیلم در این زمان را چیدمان کرده‌ایم، ابدا چنین چیزی نیست و اگر هم چیدمانی صورت گرفته، خدایی است. چون ما علم غیب نداشتیم که بدانیم چه اتفاقی در کن می‌افتد. با وجود این خوشحالیم فیلمی امام‌رضایی ساخته‌ایم و آن را در این زمان اکران کرده‌ایم و می‌دانیم علقه و ارادت مردم به اهل‌بیت و امام‌رضا(ع) هم نقش مهمی در تماشای این فیلم خواهد داشت.
اما فضای دوقطبی شکل گرفته در این ماجرا مورد نظر من نیست و از آن دوری می‌کنم. با این‌که برخی با نگاه تجاری به من می‌گویند این فضای دوقطبی به نفع فیلم خواهد بود، ولی من فارغ از این بحث‌ها فیلمی برای حال خوب جامعه ساخته‌ام. عرض ادب و ارادت ما به حضرت رضا(ع) است و خدا را هزاران مرتبه شکر می‌کنیم که ساخت این فیلم روزی ما شد. از طرف دیگر بدون قرار قبلی جزو کارهای دلی است و ما این دو سال را به صورت دلی برای این پروژه گذاشتیم.
با وجود دلی بودن این فیلم، کار کردن در این حوزه‌ها در کشور ما به مراتب سخت‌تر از این است که مثلا یک فیلم کمدی بسازی، دقیقا برخلاف آنچه همه تصور می‌کنند. یعنی وقتی شما کمدی می‌سازی شاید هیچ‌کدام از رنج‌هایی را که در پروژه‌های دلی تجربه می‌کنی، نداشته باشی. خیلی‌ها نمی‌دانند ما با چه مشکلات عدیده‌ای در تولید این فیلم روبه‌رو بودیم. با این حال خدا را شاکرم که این اتفاق خوب برای ما افتاد و توانستیم فیلم را با حمایت فارابی بسازیم. البته ما فیلم را در دو دوره مدیریت فارابی در دولت قبلی و دولت فعلی ساختیم و اختلاف نظرهای اولیه در دولت قبلی بعدا جایش را به حمایت خوب دکتر سیدمهدی جوادی در دوره جدید داد و شرایط خیلی برای ما بهتر شد و بدون قرار قبلی به ثمر نشست. الحمدلله که فیلم آبروی همه ما را خرید. همیشه در پروژه‌هایی که کار می‌کنم، می‌گویم ان شاءا... پروژه برکت کند. بدون قرار قبلی هم از روز اول برای همه کسانی که به هر نحوی در کار حضور داشتند، برکت کرده و همه هم به بوی حضرت رضا(ع) است که نصیب ما شد. فکر می‌کنم فیلم ما ارتباط خوبی با مخاطبان خواهد گرفت. البته ارتباط خوب گرفتن و حال بد سینما دو چیز متفاوت است. الان حال سینمای ما خوب نیست و اتفاقات تلخ اخیر هم روی روحیه مردم تاثیر گذاشته و باعث شده سینما جزو اولویت‌های فعلی جامعه نباشد. با این حال بدون قرار قبلی یک فیلم حال خوب‌کن است. با توجه به بازخوردی که در جشنواره فیلم فجر داشتیم، احتمال می‌دهم تماشاگران از دیدن فیلم، رضایت خواهند داشت.

چهره‌ها

۱ پایان صهیونیست

صهیونیست‌ها چک اول را خورده و نخورده، افتاده‌اند به اعتراف؛ هرچند برخی کشورهای غربی و عربی قصد ندارند هنوز افول صهیونیست‌ها را باور کنند اما حالا یکی از خود آنها اعتراف کرده رژیم اشغالگر قدس رو به فروپاشی است. تامیر پاردو، رئیس پیشین سازمان اطلاعات رژیم صهیونیستی که تا همین چند سال پیش هم بر مسند کار قرار داشت به‌تازگی گفت‌وگویی کرده که در آن به آشکاری اعتراف می‌کند این رژیم در مسیر فروپاشی است؛ اعترافی که هرچند به مذاق دیگر صهیونیست‌ها خوش نیامده اما با توجه به انعکاس گسترده آن، به نظر می‌رسد موافقان بسیاری هم دارد. او در گفت‌وگو با روزنامه عبری یدیعوت آحارانوت با رد این موضوع که ایرانی‌ها یا فلسطینی‌ها بزرگ‌ترین تهدید برای رژیم صهیونیستی هستند، گفت بزرگ‌ترین تهدید خود اسرائیل یا اسرائیلی‌ها هستند. او گفته سیستم خودتخریبی که طی سال‌های گذشته در اسرائیل در حال اجرا و افزایش است، بزرگ‌ترین تهدید برای آن است. بسیاری نوشته‌اند پاردو، نخستین مقام صهیونیستی است که چنین اظهاراتی را بر زبان می‌آورد اما سال گذشته، ایهود باراک، نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی از نزدیک بودن زمان زوال اسرائیل پیش از هشتادمین سالگرد اعلام موجودیت جعلی‌اش ابراز نگرانی کرده بود.

۲ هر خانه یک داروخانه

یخچال هر خانواده ایرانی برابر با خزانه یک داروخانه است. این شوخی اغراق‌آمیز، ردی از یک واقعیت تلخ در خود دارد و آن هم این‌که جامعه ایرانی اساسا علاقه بسیاری به دارو دارد. میزان استفاده آنها از دارو هم به لحاظ میانگین جهانی و استانداردهای معمول، بسیار بالاتر است. استفاده بی‌رویه از دارو در برخی اقلام دارویی می‌تواند به سلامت شهروندان آسیب‌های بسیاری بزند؛ به عنوان مثال مصرف بی‌رویه آنتی بیوتیک‌ها در سلامت آنها تاثیرات بدی دارد. در طرف دیگر ماجرا هم داروخانه‌هایی حضور دارند که به‌سهولت بسیاری از داروها را در اختیار شهروندان قرار می‌دهند بدون آن‌که حتی نسخه‌ای برای بیماران احتمالی تجویز شده باشد. از اینها که بگذریم حالا باید گفته‌های یونس پناهی، معاون تحقیقات و فناوری وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم به دلایل دیگر علاقه جامعه ایرانی به دارو اضافه کنیم. او گفته در فرهنگ ما هرچه داروی بیشتری نوشته شود در انظار مردم، پزشک حاذق‌تر است که این فرهنگ اشتباه باید اصلاح شود. یونس پناهی گفته، نسخه پزشکان در دنیا به صورت میانگین، شامل یکی دو قلم داروست اما در ایران در هر برگ نسخه، چهار پنج قلم دارو تجویز می‌شود.

۳ اعتماد بازیافته

پرونده سارقان بانک ملی خیلی زودتر از آنچه تصور می‌شد به سرانجام رسید. سرقتی که بسیاری آن را بزرگ‌ترین سرقت در قرن اخیر خواندند و البته بودند عده‌ای که با افتخار از هوش و ذکاوت بالای سارقان می‌گفتند اما حضور پلیس به این پرونده و سرعت عمل آنها در دستگیری سارقان در تهران و استانبول به نوعی شمایل سارقان را در اذهان عمومی فروریخت. این نکته میان گفته‌های مسوولان پلیس هم هویدا بود، آنجا که اصرار داشتند سارقان این سرقت چندان هم باهوش نبوده‌اند. در این‌که شکاف‌های امنیتی بسیاری در ارتباط با امنیت بانک‌ها وجود دارد، شکی نیست. آنچه اطلاعات منتشر شده نشان می‌دهد بسیاری از بانک‌ها همچنان مشکلات امنیتی بالایی دارند و حالا پلیس پایتخت هم هشدار داده اگر این مشکلات حل نشود این بانک‌ها از سوی پلیس پلمب خواهند شد. اما رهاورد اصلی حضور به موقع پلیس در دستگیری سارقان نه اندوخته مالباختگان که اعتماد شهروندانی است که این سرقت می‌توانست ضربه جبران‌ناپذیری به آن وارد کند. اعتمادی که ذره ذره به دست می‌آید و چنین اتفاقی می‌تواند این اندوخته را از میان ببرد. اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی در سال‌های اخیر تهدیدات بسیاری داشته اما چنین اتفاقی می‌تواند به نوعی ترمیم همین اعتماد عمومی باشد.

۴ دریای خزر، می‌ماند!

یکی از وعده‌های پرتکرار دولت پیشین در حوزه محیط زیست، در ارتباط با انتقال آب دریای خزر به سمنان بود. وعده‌ای سراسر اشتباه که به نابودی جنگل‌های ثبت جهانی هیرکانی و زیست‌بوم دریای خزر می‌انجامید و بس. نکته تلخ ماجرا این است که این دولت، خودش را محیط زیستی‌ترین دولت تاریخ می‌نامید. قصه انتقال آب از حوضه‌های آبریز به باور تمام کارشناسان تنها به از میان رفتن آن حوضه‌ها می‌انجامد. استناد علمی آنها هم این است که هنوز در ۱۰۰ سال اخیر حتی یک تجربه موفق درباره این موضوع به سرانجام نرسیده اما مدام می‌شد در بیان رئیس دولت پیشین، حرف از انتقال آب دریای جنوب به مرکز ایران یا آب دریای خزر به سمنان و حتی انتقال آب دریاچه وان ترکیه به دریاچه ارومیه را شنید. حالا اما رئیس سازمان محیط زیست ایران اعلام کرده پروژه انتقال آب دریای خزر به سمنان منتفی شده است. خبری که می‌تواند همراه خودش کمی امیدواری به دوستداران طبیعت ایران هدیه دهد. معاون رئیس جمهور دیروز در نشستی خبری اعلام کرد درباره انتقال آب دریای خزر به سمنان فعلا خبری نیست و منتفی شده، هیچ اتفاقی هم در این زمینه نیفتاده است. وضعیت مدیریت آبی در ایران، معلول سیاست‌های اجرایی چند سال گذشته نیست و نامهربانی ما با این منابع آبی پیشینه‌ای بیشتر از چند سال دارد. اما راهکار حل معضل آب هم نابودی حوضه‌های دیگر آبریز نیست.

شوالیه بی‌رقیب حیات وحش

این‌که تا سال‌های سال، ذهنیت اغلب ما از گونه مستند به مستندهای حیات وحش محدود بود، مدیون حضور استوار و بی‌رقیب دیوید آتن‌برو در این زمینه است. این تعریف به‌ظاهر اغراق‌آمیز در ارتباط با مردی است که معروف است به «شوالیه بی‌رقیب حیات وحش»، هرچند او روزگذشته، بالاترین نشان شوالیه سلطنتی بریتانیا را دریافت کرد اما چه کسی است که نداند دیوید آتن‌برو به این نشان، اعتبار بخشیده است. مستندهای دیوید آتن‌برو، نمایش‌های شاخص طبیعت در قاب تلویزیون هستند. هیچ مستندساز و مستند دیگری را نمی‌توانید مشابه او و آثارش بیابید. البته بسیاری سعی کردند در این زمینه به مستندهای آتن‌برو نزدیک شوند اما موفق نبودند. دیوید آتن‌برو تاریخدان طبیعی، محقق و مستندساز با مجموعه‌ای گسترده از سریال‌ها، بیننده را به دنیای اسرارآمیز زمین و شگفتی‌های بی‌پایان آن می‌برد. مستند «سیاره ما» معروف‌ترین ساخته اوست که طرفداران طبیعت آتن‌برو را با آن شناختند و در ایران با صدای گرم داوود نماینده، دوبله و شنیده شده است. در طول هشت دهه گذشته، این مستندساز برجسته روی بی‌شمار فیلم، مجموعه تلویزیونی و کتاب کار کرده است و این امکان را برای بینندگان سراسر جهان فراهم آورده که از نزدیک با کمیاب‌ترین موجودات کره زمین آشنا شوند. بنابراین تعجب‌آور نیست که کارهای آتن‌برو چه جدید و چه قدیمی، همچنان مخاطبان سراسر دنیا را مجذوب خود می‌کند.